

Vorbereiding 10.1

Schriftgedeelte

Genesis 1:1-2:4, 2:15-25

Thema

God die alles maakte, Psalm 8

Exegese

We behandelen Genesis 1:1-2:4, 2:15-25

Genesis 1

Vers 1 Dat begin kunnen wij niet bepalen. We kunnen ook niet precies zeggen: “Het was toen, in dat jaar”. Het wás, toen het begon. Toen God de hemel en de aarde schiep. Dat was in het begin, het begin van onze geschiedenis. Voor de schepping was er geen tijd. Scheppen is: iets maken uit niets. Iets wat er niet is tot aanzijn, tot werkelijkheid roepen. Tegelijkertijd heeft dit Hebreeuwse woord ook de betekenis van: scheiden, splijten. Dit woord wordt in de Bijbel alléén gebruikt voor Gods scheppingswerk, nooit voor het werk van mensen. Er is alleen een vormeloze massa, onheilspellend, zonder levend wezen.

Vers 2 De Geest van God is boven de wateren. Dat is Gods levenwekkende kracht, die alles kan maken en die ook alles in stand houdt en onderhoudt. Deze zweefde – ook vaak vertaald met ‘broedde’ - over de wateren. Daarin zit: uitoefening van kracht. De hele aarde was met water bedekt.

Vers 3 – 5 God sprak en het was er! Door Gods almacht komt er scheiding tussen licht en duisternis. Daarmee is tegelijk de overgang van de ene dag naar de andere dag aangegeven. Toen God het licht zag, zag Hij dat het goed was. Het was in overeenstemming met Zijn wil; het beantwoordde aan Zijn eigen doel. De dagdelen avond en morgen worden in omgekeerde volgorde genoemd. Een nieuwe dag begint met zonsondergang, de morgen volgt.

Vers 6 – 7 De tweede dag. Op deze dag brengt God scheiding aan tussen de wateren boven en beneden. Er is dan een dampkring, een uitpansel. God noemt dat ‘de hemel’, waarmee bedoeld wordt de koepel van de dampkring, die zich over de aarde schijnt te welfen.

Vers 9 – 13 Op de derde dag zegt God dat er scheiding gemaakt moet worden tussen water en land. Onder de lucht kwamen watermassa’s: zeeën, rivieren, enz. en er kwam het droge, het land. Tegelijk wordt er een begin gemaakt met de aankleding van de aarde. De planten en bomen worden geschapen. God zag het gras, de planten en de bomen met hun vruchten en zaden waaruit weer nieuwe konden groeien. En het was goed!

Vers 14 – 19 De vierde dag schept God de hemellichten. De lichtdragers, die ook dienen tot indeling van de tijden: de feesttijden in Israël, de jaargetijden en de kalender.

Vers 20 – 25 Op de vijfde dag spreekt God weer. In het water komen de vissen en de waterdieren. Ook de lucht is vol geluid en leven. In vers 22 krijgt dit door God geschapen leven de opdracht om zich te vermeerderen. 'God zegent hen' geeft aan, dat Hij dit vermogen om zich voort te planten geeft.

Op de zesde dag worden ook nog de landdieren geschapen, lopend en kruipend, groot en klein.

Vers 26 – 31 Zo maakt God de kroon op Zijn scheppingswerk: de mens. Bijzonder is het overleg dat de Heere als het ware met Zichzelf heeft. Daarbij kunnen we denken aan het – zeker voor kinderen – toch wel moeilijke begrip: Gods Drie-eenheid: Vader, Zoon en Heilige Geest. Iets daarvan komen we ook al tegen in vers 2: 'De Geest Gods zweefde op de wateren'.

Deze mens zal gemaakt worden naar Gods beeld en gelijkenis. De mens zal op God lijken, trekken van God vertonen. Die trekken zijn alles waarin een mens verschilt van het overige leven. Maar vooral gaat het om 'ware kennis, gerechtigheid en heiligheid' (HC vraag en antwoord 6 en Efeze 4:24 en Kolossenzen 3:10).

Daarbij komt duidelijk de verbondenheid van de mens met het stof der aarde tot uitdrukking. God maakt de mens uit aarde en Hij blaast hem de levensadem in. Zo ontvangt de mens van zijn Schepper het leven. De mens kan liefhebben, zich dingen herinneren, in relatie met God leven, kiezen. God maakt hem tot een levende ziel; de mens heeft een zielenleven.

Ook legt God in de mens de levenskracht om zich voort te planten. Dit komt uit in de zin: 'God zegende hen.' De eerste mens heet Adam, letterlijk 'mens'. Het werd de eigennaam van de eerste mens.

De mens krijgt als taak om de hele schepping goed te beheren: het rentmeesterschap. Het voedsel voor de mens is plantaardig.

Vers 1-4 Deze verzen vormen de afronding van de scheppingsgeschiedenis van hoofdstuk 1. Alles is af, nu kan God rusten. Vanwege deze rust op de zevende dag krijgt de zevende dag een bijzondere plek. De plek wordt door God gezegend en geheiligd. Geheiligd wil zeggen dat de Heere hem afzondert van de andere dagen. Zo wordt de basis voor het latere sabbatsgebod gelegd, al wordt er in dit vers van de sabbat nog niet gesproken.

Vers 15-17 De schepping van de mens heeft in de voorgaande verzen extra aandacht gekregen. Nu krijgt die mens een plaats en opdracht in de schepping. In Eden, dat we moeten zoeken in het huidige Mesopotamië, schermt de Heere een speciale tuin af voor de mens. Daar mag hij wonen en de aarde bebouwen. Daar krijgt hij ook van God een proefgebod. De mens kan zijn gehoorzaamheid aan God tonen door aan dit proefgebod te gehoorzamen.

Vers 18 – 25 Al de dieren die de Heere bij Adam bracht, kwamen paarsgewijs. Adam echter is nog maar alleen. Hij vindt niemand die op hem lijkt en hem kan helpen. Ook dat weet en ziet de Heere. Hij geeft Adam zijn vrouw. Vanaf het begin is het Gods bedoeling dat man en vrouw samen mens

zullen zijn voor Zijn aangezicht. Man en vrouw verlaten het ouderlijk huis en leven in huwelijksgemeenschap samen. Telkens moeten nieuwe gezinnen worden gesticht. Maar in de door de Heere, vanuit de schepping, aangewezen weg!

Manninne is het Hebreeuwse woord voor 'vrouw', gevormd door het woord 'man' met de toevoeging van de vrouwelijke uitgang. In hun zondeloze staat, waarin voor onreinheid en schaamte geen enkele plaats is, schamen ze zich niet voor hun naaktheid.

Psalm 8

In psalm 8 bezingt David de grootheid van de HEERE als Schepper van hemel en aarde. Meteen na het opschrift opent de psalm met een lofzang op de Naam van God. Met die lofzang wordt de psalm in vers 10 ook beëindigd. Tussen die beide lofzangen in wordt verteld waarin die heerlijkheid van de HEERE blijkt.

Die heerlijkheid blijkt allereerst in Gods majesteit en macht. Die macht wordt door de heel kleine kinderen, de zuigelingen, bezongen, maar die macht is tegelijk zo groot dat de sterke vijanden ervoor terugdeinzen.

Die macht betekent niet dat de HEERE geen oog heeft voor het kleine. Ondanks dat Hij de Schepper is van maan en sterren, -en wie kent niet de overweldigende aanblik van een heldere sterrenhemel?- heeft Hij oog voor de kleine mens.

Niet alleen heeft de HEERE oog voor de mens, Hij heeft hem zelfs een ereplaats in de schepping gegeven. De sterren, hoe machtig ze ook zijn, zijn slechts levenloze objecten, terwijl God aan de mens het leven heeft gegeven. En zoveel dieren, zoals de neushoorn en de krokodil, zijn veel groter en sterker dan de mens, maar aan de mens heeft de HEERE een ziel gegeven zodat hij God kan kennen. Heel die prachtige en indrukwekkende schepping is onderworpen aan de mens.

Mogen we dus wel trots zijn op de mens? Moet de mens nu de eer ontvangen? Nee, de mens is in zichzelf maar een nietig schepsel. Dat heeft David goed gezien toen hij zong 'wat is de mens?'. Niet de mens moet eer ontvangen, en evenmin de maan en de sterren die door zoveel heidenen worden aanbeden. Alle eer moet gaan naar God de Schepper. Hij heeft de mens deze plaats gegeven. En daarom zijn de slotwoorden van deze psalm opnieuw: 'O HEERE, onze Heere, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!'

Geloofsleer

• HC vraag 6	God heeft de mens naar Zijn evenbeeld geschapen
• HC vraag 26-28	Gods schepping en onderhouding van hemel en aarde
• NGB art. 12	De schepping van alle dingen
• NGB art. 13	De voorzienigheid van God
• NGB art. 14	Schepping (en val) van de mens

Gebedspunten

- Leer ons Uw almacht zien in de schepping
- Dank voor Gods zorg en besturing van alle dingen
- Leer ons tot Uw eer te leven, met dat doel zijn wij geschapen.
- Help ons de schepping / natuur goed te beheeren.

Psalm- en liedlijst

Psalmen

8:1	HEER', onze Heer', grootmachtig Opperwezen
24:1	Al d'aard en alles wat zij geeft
19:1-3	Het ruime hemelrond Hoe Goddelijk en schoon God heeft voor 't grote licht
136:5 en 25	Looft Gods wijsheid; door Zijn woord Looft Hem, looft Hem, al wat leeft

Liederen

ZB	Heer onze Heer, hoe heerlijk is Uw naam
OMK 1	Waar komt alles om ons heen vandaan? De eerste mensen in de hof van Eden
OMK 2	God schiep het daglicht vol van pracht God die alles maakte God who made the earth Zon en regen, wind en wolken Alles wat adem heeft God die leeft

Verwerken = leren

De HEERE is mijn Sterkte en Psalm, want Hij is mij tot heil geweest. (Psalm 118: 14)

Introductie op de vertelling

Neem verschillende dingen mee die je in de natuur kunt vinden en waarin de vormen- of kleurenrijkdom van de schepping duidelijk naar voren komt: diverse soorten schelpen, bladeren of bloemen.

Bespreek met elkaar de volgende punten:

- de verschillende vormen, kleuren en structuren
- is het alleen mooi of heeft het ook een functie?
- Wie heeft dit zo mooi gemaakt?
- kunnen we hierdoor ook iets van God zien/leren? Wat dan?